Magyar Irodalmi Hírlevél

A déli harangszó és Nándorfehérvár

Lefelé Szakolczától Dévényig.

Mi az a csárda? Kik azok a betyárok?

Kárpáti szél ,Kárpáti éj

AZ ÖRÖK ZSIDÓ

Szeptemberi áhitat

A SZENT KORONA MI VAGYUNK!

Kezdődik a Berlini Irodalmi Fesztivál.

Vak fiú fordította le Braille írásra az Egri csillagokat .:.

2010 szeptember negyvenhetedik megjelenés

A déli harangszó és Nándorfehérvár

A déli harangszó az egész világon elterjedt szokás a katolikus templomokban, az Úrangyala imádságra hívja a híveket. Az általános vélekedés szerint az 1456-os nándorfehérvári diadalra emlékeztet, ám egyes szakemberek szerint már korábban is elrendelték a déli harangszót.

„(…) Hogy az egész nép, fajra és nemre való tekintet nélkül, ezeknek az imáknak és búcsúknak részese lehessen, megparancsoljuk és elrendeljük, hogy az összes városok, területek és helyek minden egyes templomában a három órai és az esti ima között, tudniillik az esti imára való harangozás előtt, de legalább olyan tájban, egy vagy több zengő haranggal, hogy jól hallhatók legyenek, félórás időközönként háromszor harangozzanak minden egyes nap, ahogy az Angyali üdvözletre harangozni szokás, s akkor ki-ki az Úr imádságát (…) háromszor mondja el” – így szól a déli harangszót elrendelő pápai bulla, amelyet 1456. június 29-én bocsátott ki III. Calixtus pápa.

Az általános vélekedés szerint a nándorfehérvári diadal emlékére rendelték el a déli harangszót, ám az a kihirdetés után néhány héttel történt. A pápa célja vélhetően az volt, hogy így buzdítsa a híveket, imádkozzanak a keresztény fegyverek győzelméért. Így amikor a magyarok hatalmas győzelmet arattak, az augusztus 6-án kibocsátott újabb pápai bulla már valóban az ő tiszteletükre rendelte el a harangszót. A déli harangszó előbb Magyarországon vált szokássá, később innen terjedt Európába s a többi keresztény országra.

A nándorfehérvári diadal a magyar-török háború egyik legjelentősebb eseménye, s a magyar történelem egyik legszebb napja. Hunyadi János Nándorfehérvár (ma Belgrád) alatt hatalmas győzelmet aratott II. Mehmed szultán több mint tízszeres túlerőben levő serege fölött. A szultán július 4-én vette ostrom alá a várat. Hunyadi július 14-én áttörte a török hajózárat a Dunán s csatlakozott a Szilágyi Mihály vezetése alatt álló várvédőkhöz.

Az egyesült magyar sereg július 22-én kitört a várból, s a Kapisztrán János vezetése alatt álló keresztes sereggel együtt vereséget mért a törökökre. A győzelem 70 évre visszavetette az Európát rettegésben tartó török terjeszkedést. Így méltán tekintjük a magyar történelem egyik legjelentősebb győzelmének.

Bláthy iskolaújság

Lefelé Szakolczától Dévényig.

Végre utunk végén állunk. Még csak két hely a hon véghatárán: *Dévény* és *Dévény–Ujfalu* igényli figyelmünket. Az utóbbi, mint a Bécs-Pesti vasut végső magyarországi állomása, jelenben a németben Magyar-Ujfalu uj név alatt ismeretes már. Másképp bizony „uj” neve daczára is régi fészek szintén; ámbár mai lakossága egyike a legujabb horvát gyarmatoknak, minők a határon tul is Ausztriában, az utolsó török pusztitás után megszállittattak. A sziklás hegyereszkedés végormain állanak még régi vára végső romai. Az egész már csak egy erős faloldalból földalatti casamatából áll; mellette azonban lejebb épen maradt kerektornyai egyike is látható, most gazdasági raktárul alkalmazva. A történet épen semmitsem tud róla; a hagyomány valami régi zárdát emleget bizonytalanul. Valószinüleg a falu alatti közvetlen átjárást a Morva folyón védhette mint erőd. Átellenében Savojai Jenő herczeg egykori Schlosshofi palotája áll, most a császári lakok egyike. Utóbbi időben itt fogadta mindig az országba érkező királyt az országgyülés küldöttsége.

Innenső részen a falu megett hires Homokhegye áll, ősállatmaradványok és kagylók keresett lelhelye, gyakran ismértetve és látogatva természtebuváraink által. Itt tört át – mondják ők, és mi csak is szavukra hiszszük, – a fenebb vázolt őstenger-medenczének viztömege, s ezen *Porta Istri,* a Duna és Morva torkolatának egyik főátszakadási pontja volt; akkor torlódott a kifolyási nyilás felé mind ezen sok ősholmi: az *ostreák, pectenek, echinusok, otodusok, oxyrrhinok* stb. mindenféle nemei. Elég, ha ebből látszik, miszerint a természetbuvárok classicus helye. De ki hinné, az lőn még nekünk régiségbuvároknak is egy idő óta. Mit az előbbi jó urak buzgó ásásaik közt észre sem vettek, azt nekünk jutott egy kév év előtt az elsők közt feltalálni.

A hegy egész lapos teteje, plateau-ja, a mint a vizmosás által oldalai mindinkább leszakadnak, határozott hamurétegeket s e közt szenet, félig égett farakatokat kezdett előmutatni a televényföld alól előtünő szélein; majd csak cserepdarabokat is kezdettek hullatni mindenfelől. A java ezeknek is ugyan már rég lehullhatott, mert a hegytető már meglehetősen félig lecsuszott; de legalább mégis nehányat hirmondóul kaptunk, a bővebb vizsgálat pedig kétségtelenné tette, hogy a hegy tetején pogány temető volt, a mennyire igy nevezhető t. i. azon hely, hol a halottak testei előbb elégettettek, majd hamujok hamvvedrekben vagy egyszerűn fazekakban elásatott. A durva mivü töredékek nyilván a római, itt közel a határon tanyázott népnél sokkal müveletlenebbre, sőt a müveltség legalsóbb fokán levőre gyanittatnak.

Ámbár Bél e helyt csakugyan egykori római emlékkövek találmányáról is tudósit. De valószinü, hogy midőn a rómaiak ezen barbár szomszédjaikat innét is kiturták, emelték föléjük emléköket; avagy hogy vice versa megforditva is állhat; mert az megtörtént, hogy végre is csak megint őket turták ki. Most mi turjuk egyik és másik maradványait; természetbuvár kollegáink pedig még mélyebben turkálnak egész a világteremtési őslényekig.

A hegy igy tehát már többszörös tekintetben érdekes, mint ősállatcsontok s ősemberi müveltség maradványai lelhelye. Azóta, hogy az utóbbira rájöttünk, a falugyerkőczéi is a hegy aljában kettős kereskedést nyitottak a búvár látogatók számára, épen mint Tihanyban a kagylókkal és viszhanggal, ugy itt is egy kezökben pectenculus, madárnyelv stb. kagylókat, a másikban cserepeket – ha épen a hegyen nem találnak, a szemetdombról fölszedve – kinálgatnak a vevőnek. Hogy a füvészeknek is jusson valami, miután a földész palaeontologusok s a római meg barbár régész – archaeologusok ki vannak elégitve, megsugjuk nekik, hogy a Homokhegy felett levő *Kóbeli* csucson egy különös unicum diszlik; nevét meg nem mondjuk – mert épen hamarjában eszünkbe nem jő.

Maga a hegy, *Kóbel,* a szláv patriotáknál, szintén nem tudom mért, igen nagy tiszteletben áll. Mig nevét a németben *Kogl,* csucs jelentéssel magyarázzák, addig amazok hátas, bordás alakjától *kobilo* azaz kanczának értelmezik. Gondolom mindegy. A régi szláv dicsőség eszméje sajátlag az e hegy alatt fekvő *Dévényi* hires sziklavárhoz tapad. (Lásd a fentebbi képet.) Ezen kegyeletre, ki hinné, pedig hasonló sokszor megesett már, valami régi krónika félreértett helye adott alkalmat, ugy tudom, mert egyszer fáradságot vettem magamnak nyomára járni. Ez egyszerűen beszéli, hogy a Marahán nagyfejedelmeknek Ratisláv stbinek székhelye *Dewin* volt. S ez elég is volt, egybevetve e szép várral csalódást okozni, hogy itt ezen Dévényben laktak tehát egykor a Marahán szláv fejedelmek, mig Saffarik, a legnagyobb szlávok egyike, helyreigazitá a hely értelmét; – melynek hamis felfogása egyébként nemcsak szlávjainknál, de saját történelmi könyveinkben is erősen szerepel; – hogy nem is ez, hanem a morvaországi Velchrad melletti egykori Dewin értetik alatta, melynek természetesen a magyar Dévénynyel semmi köze. Nem is nevezi Dévényt a magyaron kivül senki igy; mert a vidék szláv népe német lakóival együtt csak Thebennek mondja.

Ezzel együtt elesik a hires vár történetének egyik első fejezete is, melylyel azt eddig leirói kezdették, beszélve fönnen a nagy Marahán fejedelmekről, kiknek székhelye volt stb. De mint ezzel végeztünk már, oly könnyen végezhetünk római korával is, melybe szintén alapitása helyeztetett, mivel tul a Dunán a klassikus római Carnuntumi tér áll átellenében; de épen azért is, mivel az mint római véghely ismeretes, kevés reményünk van, hogy lakóit ide erősebb állásba hozzuk; tudván, hogy épen azért harczoltak a rómaiak a tulparti barbárokkal, mert ezek őket ide áthereszteni nem akarták. Lehet azután, hogy épen itt Hainburg előtt, mint a régészek is, és nemcsak vártörténet-beszélők vélik, volt azon kérdéses római hidfő és várda, melyet a tulparton megerősiteni törekedtek egyszer is másszor is; de melyen szomszédaikkal össze is vesztek, s végre a rövidebbet huzva, carnuntumi véghelyökből is kitakarodniok kellett.

Jogosabbak-e azután már azon félig meddig sem népregék, melyek egyikét és másikát eredete elbeszéléséhez kötötték, hogy akár valami Devina, devojna (leány vagy istennő a szlávban) emlékére, akár valamely római Thebo által épült volna, német Theben nevénél fogva? Nyilván csak a vártörténetkék irói gondolák ki adatszükében és beszédvágyukban; mert a nép körüle nem ismer regét. Hogy is ismerne? A vár itt e földön régibb lakos, mint az ő őseik, kik csak később vándoroltak alája; a régi lakóknak pedig a vár és föld nagyon mostoha lehetett, hogy elhagyták vagy kivesztek, s kiveszett velök multjának hagyományos emléke is.Ismeretes története csak az, mely a magyar korban, a XIII. század elejével kezdődik. 1233-ban Babengergi Frigyes, utóbb a cseh Ottokár által ostromoltatott. Ez az egész! Egyéb eseményei, mint hazánk legtöbb várának, szintén csak ismét abból állanak, hogy került egyik hatalmas családunk kezéből a másikba. Az okiratok erre nézve egy sor hangzatos névvel szolgálnak. Ime: Gara, Szapolyai, Báthory, Keglevics, Pálffy.

Kétségtelenül nagyon is prózai és kivonatosan is száraznak fog tetszeni honunk ezen tagadhatlanul legszebb, legfestőibb várának ilyen története; melynek helyzete is máskép az ország határán igen jelentékenynek mutatkozik. A ki csak valaha látta, láthatták pedig jó sokan, a kik a naponként alatta elmenő gőzhajón utaztak, soha sem fogja feledni a nagyszerü kilátást, melyet a vár nyujt a Duna és Morva összefolyása közé ékelt meredek szikla hegyére állitva. Egy elváló sziklacsucsról, minőre csak a zerge szökdel, kacsint le még azon egyetlen épen megtartott kis tornya, melynek merész állása jellemzésére az utleirók minden lehető phrasist fölhasználtak. Ujabban egy magyar-franczia által francziául irt magyar történet „gréle” és „coquette”nak mondja, és mindjárt egy regényes történetet is tud róla. „A zárda szent falai közől rabolta volt el aráját a lovag. Szentségtörő merényeért üldöztetve ide menekült a kőszirt csucsán álló toronyba. Üldözői nyomában vannak, körülveszik a tornyot, csak a Duna habjaiba ugorva tetejéről arajával, lelt szabadulást a halál által”.) Mily tragicus, ugy-e? de mily üres, mit sem mondó várunk és tornyunkra nézve.

Ezen legfestőibb oldalról vétetett le a vár képe is többnyire, előtérben a kis toronynyal. A kép a hazánkról szóló képes könyvekben mindenütt elül áll, számtalanszor ismételve; legjobban talán Szeremley kiadásában s legutólszor e szerint közölve a Vasárnapi Ujság 1856 évi folyama 28 számában. Mi már azért is egy más oldalról kisérlettük meg a vár levételét. S ime ez még talán amannál is festőibb. Észak felől a vár ledőlt bástyáin át puszta udvara tárul előnkbe. Tárva álló kapuivezetén keresztül tág kilátás nyilik a Dunára. Azontul Hainburgra, a németóvári szép hegységre, régi egyházára s az óriási hunhalomra, a classicus római Carnuntum felett le egész Petronellig. Átellenben a Dévény és Hainburg közötti ugynevezett kis Rablóvár, fölfelé pedig a farkasvölgyi Leányvár tornya áll.

Ezen magasztosan imposant helyzete mellett, valóban el kell enyészni ehhez képest kicsinyes története bővebb részleteinek is; melyek ugyis legfölebb csak egy vagy más várnagya, mint Bay hűségéről, vagy urai pörlekedéséről, például a statutiót, beigtatást kapuján kivül kizárva tartott Keglevicsek perpatvaráról szól. Egyik ugy, mint a másik: *hűség* és *pörlekedés,* ugy is csak közönséges s ismeretes nemzeti jellemvonásunk. Mégis közben érdekesen hangzik olykor ez is. Például Báthory István országbiró végrendelete eme szavaiban: „Dévén várában, mostan Bay Mihály tiszttartóm, fejed fenálltáig ehhez tartsad magadat. Tudod, uram Isten után mit cselekedtem veled; nincs kegyelmedben kétségem, mint jámbor szolga, az husa után, hogy az levét is meg ne innád rája. Dévént kegyelmed annak adja, a kinek én hagytam testamentomban – – és valamig ez testamentomom véghez nem megyen, ne bujjál uram ki bőrödből: tudom meg is miveled, az te hozzám való hivséged, hited, szereteted és kötelességed szerint”. – Az ily testamentom azután csakugyan mintha csak arra lett volna csinálva, hogy hüséget meg perpatvart egyiránt gerjeszszen. De azontul is, mily hiven tükröződik csak e nehány sorban is régibb nyelvünk azon erélyes, sententiosus és példabeszédes hangja, mely a XVI. és XVII. században legjelesb iróink, mint Pázmány, Balásffy stb. nyelvét oly fölülmulhatlan remekségüvé tette; és mely átalában akkor a hitvitatók irataitól kezdve, egész az emlékiratokig, sőt még a végrendeletben is és levélben oly kedélyesen hangzott.

Mit is mondhatna egyébkint még mást ily rom, ha a legnagyobb dicsőség napjairól is szólhatna, mint hogy ki vette be talán és ki nem. Hallanók talán még, hogy a török egyszer is másszor is véres fővel takarodott el alóla, mig kapui Bethlen vitéz hadának megnyiltak. Végnapja sem nyujt valami magasztosabb visszaemlékezést. Miután már a mult század végén, egyszerün minden létezőnek közsorsa: a mulandóság fogai rágdalták, falai egymásután düledezni, lakai pusztulni kezdettek; arra a jelen század elején a franczia sereg, melynek már sem nem ártott sem nem használt, merő dölyfből, hetykeségből vagy pajzánságból-e, mit ő tud legjobban, ugy is szomszédja egymásnak mindannyi, – romfalait légberöpité. Egy adattal több, ha kell még tanuság rá, hogy a barbárság és vandalismus egy kor- és népnek sem kizárólágos sajátja.

Nem maradt tehát még épitészeti tekintetben sem valami érdekes rajta, mi belső szerkezete és műidomai iránt tájékozhatna; pedig tudjuk, hogy ilyesmiről várainknál nemcsak a krónika hallgat, de a közönségesen igen is fecsegő várleirások szövege is. Annyit látni, hogy itt is két külön, egy alsó és fölső vár volt. A rommaradvány egyes ablakai és kapui csucsivhajtása arra mutat, hogy ezen részletek a XIV. században keletkezhettek vagy csak akkor alakittattak át. Egyébként ugylátszik, a báró Mednyánszky által, leirásához (Tudományos Gyüjteményben) mellékelt rajzból itélve, mely állitólag a francziák által való légberöpitése előtt vétetett le, mintha az utóbbiaknak már nem sok légberöpiteni valójok lett volna; mert az ott látható részletek maig is nagyobbára fenállanak; kivéve talán egy egy rovátkos falormot, mely azóta elmállott. Ezen részletekben is a gót- és részben már a XVI. századi legkésőbb gótidomi elemek mutatkoznak, itt-ott a még későbbi renaissance elemeivel vegyitve.

Itteni XIV. és XV. századi tetemes épitkezések nyomait viseli magán egyébkint a városka jelentékeny három hajós egyháza is, mely eredetileg ugylátszik kora-gót XIV. századi idomban épült. A magasabb s eredetiségét teljesen kivetkőzött középhajót még két alacsonyabb mellékhajó fogja körül. Rajtok a gótművezet számos részletei mutatkoznak, és részben még eredeti csucsivboltozatuk is megmaradt. Ennek zárkövei dombormüvében czimerfaragványok láthatók: az egyiken a Czillei család csillagai, másikán a Garák háromrét csavarodó kigyója. Ime mily világosan szól ismét ezen két jelentéktelennek látszó, és nemcsak látszó, de nyilván annak is tartott czimer; mert másképp aligha volna oly tökéletesen bemeszelve, mintha csak attól tartanának, nehogy valaki felismerje őket. Pedig mily nevezetes, sőt az egyetlen adatok, ezen egyház épitése koráról s épitőiről! De magában is, nemde mily jellemző e czimer: a *Garák kigyója* családjukra nézve, mely azt viselte. Vajjon nem táplálta-e őket keblén a hon, melyet annyira martak és csiptek?! – Ott áll még egy más régi curiaházon is a templom mellett, befalazott kőlap, dombormű faragványában. Jele, hogy a Garák, midőn a vár birtokuk volt, itt erősen épitkeztek. Ezen időből valók bizonyára a vár kitünőbb részletei; s átalában talán nagyobbszerü alakitása is Gara nádor és Czillei-leány neje költséges műve.Menjünk még át a nyájas kis városka szűk utczáján; nehány talpalatnyi egyenes téren csupán, oda szoritva a meredek hegy aljába s a Duna közé, mintegy az utóbbi pannalán tartózkodik. Egyfelől a hegyekről lefüggő szőlőoldal, másfelől a Duna mutatja a mezőtlen városka lakosai foglalkozását. Dus és hires szőlősgazdák és hajósok – voltak; mert most már a gőzhajó fogta el keresetüket; miután tönkre tette őket, hűséggel szolgálják, mint hajóslegények, kórmányosok. A többi halász vagy fazekas. Hajómesternek, mondják, csak egy kettő maradt meg hirmondóul.

A Duna melletti hegyoldalban utunkat folytatva, a gyönyörü vidék festői panorámájával szemben, kies ösvény vezet vissza Pozsonyig, honnét kiindultunk. Megállunk még egyszer és visszapillantunk. A napnak épen lenyugvó sugaraitól megaranyozva dicsfényében tün föl előttünk a vidék egész magasztosságában, természeti bájával, classicus és a hazai történetre oly nevezetes emlékeivel. Mig elválhatlanul függ rajta tekintetünk és hosszan merengünk multján, a nap leszállt, este lett. A roppant merev sziklán kiálló magas várormokat hosszu sötét árnyaik még óriásibban tüntetik elő.

Ott áll a hegytorkolatban besikamló Duna fölött a hon határán, mint egy nagyszerü kapu, valódi ország kapuja! S mily pusztán őrizetlenül tárva nyitva van nyugatnak, északnak! Zárjuk be hát Dévénynél legalább utunkat *Magyarország kapujával.*

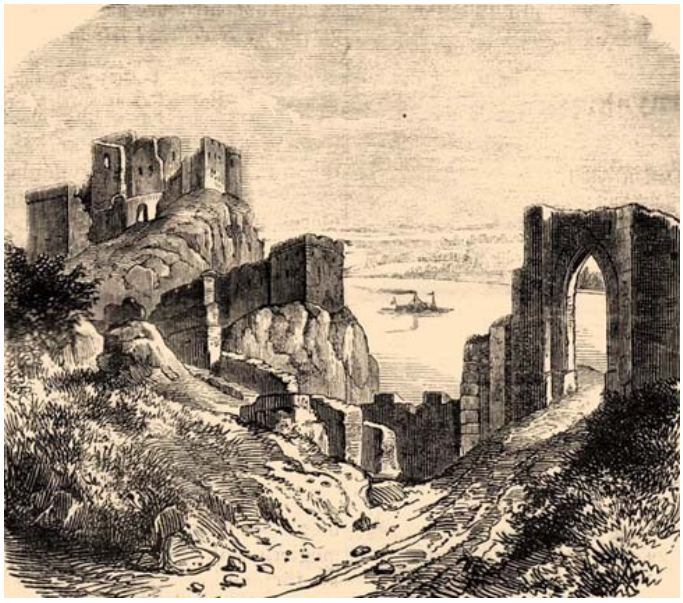

Fehérhegységi utiképek: Dévény vára.

Vasárnapi Újság 1854-1860

Mi az a csárda? Kik azok a betyárok?

Mi az a csárda?

A szó és a fogalom is akkor alakult ki Magyarországon, amikor országunk török uralom alá került. Tehát a csárda török eredetű szavunk, fogalmunk. Eleinte jelentése egy kis útszéli viskót takart, ahol az emberek megszállhattak estére (mivel ekkoriban nem voltak falvak, a városok pedig többnapi járóföldnyire voltak egymástól).

A csárda nemcsak a tisztességes utazóknak, hanem a betyároknak is menedéket, szállást nyújtott; ezért a hatóságok rossz szemmel néztek a csárdákra.

1775-ben Szabolcs megye törvényeket, szabályokat dolgozott ki, a csárdákban megtelepedett betyárok megfékezésére:

„Tapasztaltatott az is – úgymond – hogy a külső korcsmákon leginkább a kortsmárosok a nagy orgazdák, de emellett sokan sok és »nevezetes« embereket is lappangtatnak. Ahoz képest ennekutána a korcsmárosok is hiteles levelet vegyenek magok uraitól, hány cselédet tartanak? Név szerént azok ki légyenek?

Mert midőn vizitéroztatnak és olyan személyt kapnak házoknál, ki maga igazjáratbéliségét meg nem bizonyíthatja, az ugyan megfogattatik, de a kortsmáros azzal együtt tömlöcre vezettetik. Sem lovat, sem egyéb marhát semmiféle pásztortúl vagy más egyéb gyanus személyektűl sem kortsmárosok sem egyéb emberek ne vegyenek, mert ha lekisebb gyanuság férvén hozzájok, terhes rabságba ejtik magokat. Ha valamely kóborló emberek a kortsmán korhelykednek s időt töltenek, az ilyeneket a kortsmárosok a közelebb levő helység bíráinak azonnal hírül adják. Ha ebben a kortsmárosok vagy a bírák a parancsolatot el nem követik, a tömlöcbeli büntetést el nem kerülik."

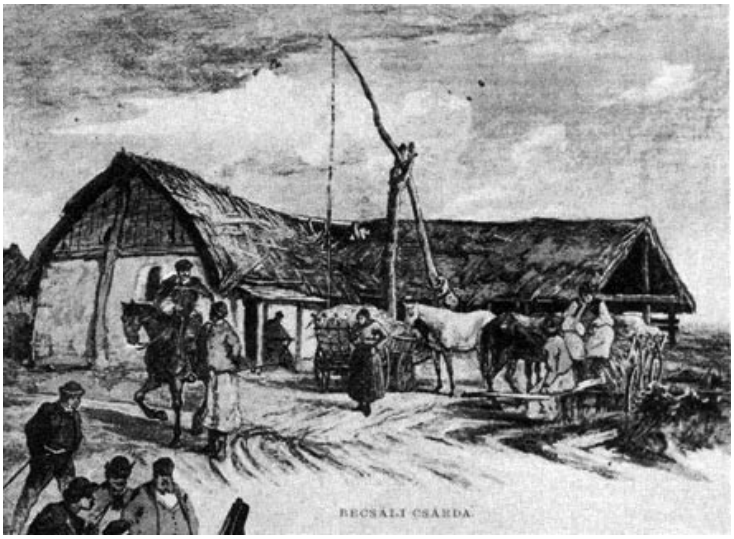

Ezek a szabályok nem sokat használtak, mivel a külső kocsmárosok nem jelentették fel a csárdába betérő vendégeket.

A csárdák hanyatlásnak, majd pusztulásnak indultak miután a vasúti közlekedés elterjedtebb lett, így az országutakon lecsökkent a forgalom

A csárda szóbol alakult ki a csárdás táncnak a neve, az elnevezés nem régi, sőt még nem is tőlünk származik.

A csárdák mára már sajnos teljesen megszűntek, többségüket elbontották, néhányukat felújították. Ezek ma múzeumként, esetleg tájházként üzemelnek.

Pár régi csárda neve: Kutyakaparó, Gugyori, Kulipintyó, Ebgondolta, Körülsáros, Látókép, Koponya, Szemszúri, Betekincs, Morgó, Cifra, Meggyes.

Kik azok a betyárok?

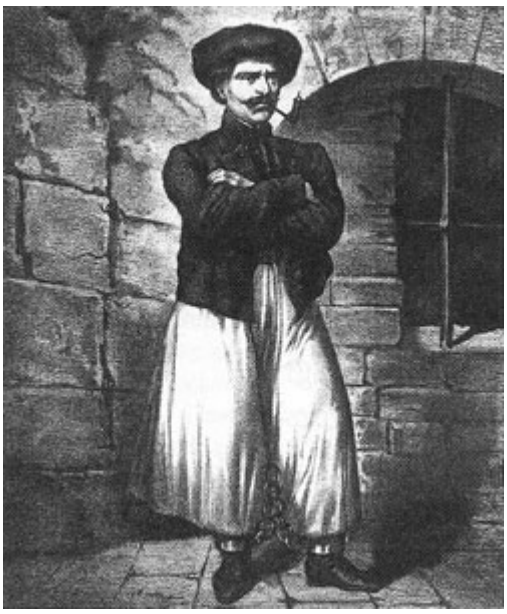

A 18-19. századi bujdosó rablókat nevezzük betyároknak. Nem követtek el nagyobb bűnöket (pl.:gyilkosság), csak raboltak, azt is főleg a gazdagoktól. Ezért a szegény nép hősöknek tekintette őket. Az első híres magyar betyárok közé soroljuk: Zöld Marcit, Sobri Jóskát, Rózsa Sándort.

A betyárok megragadták az emberek fantáziáját, így különböző népi énekek, népballadák, mesék keletkeztek róluk (pl.: A Vidróczki híres nyája...). A betyárromantika elárasztotta a ponyvát, sok népi dal témája lett. De nem csak a népdalokban, népballadákban jelentek meg a betyárok, hanem különböző műdalokban, darabokban. Erre példa Abonyi Lajos 1873-ban bemutatott, A betyár kendője című darab, vagy Tömörkény István: Betyárlegendák című műve (1898 Szeged).

Többen is bírálták a betyárokat nagyjaink közül. Berzsenyi Dániel 1833-ban megírta A magyarországi mezei szorgalom némely akadályairól szóló prózáját, melyben az alföldi tájat végtelen műveletlen síkságnak állította be, ahol helyenként "egy-két zsíros betyár hurcolja a gubát és lopott marhát". Wesselényi Ferenc 1833-ban a Szózat a magyar és szláv nemzetiség ügyében művében azt írta: nincs a magyarságnak ártalmasabb ellensége a "betyáros magyarságnál". Széchenyi István Hitel című művében is említést tesz minderről: "kevesebb előítéletet, balvéleményt, tudatlanságot, és "féktelen betyárságot" képzelünk magunkról, mint amilyenek vagyunk."

Híres magyar betyárok: Angyal Bandi, Bogár (Szabó) Imre, Fazekas Mihály, Nagy Pál, Patkó Bandi, Savanyú Jóska, Sisa Pista, Sobri Jóska, Vidróczki Márton, Vitális Imre, Zöld Marci.

Képek tartalma

1. A hortobágyi Nagycsárda
2. A Becsali Csárda
3. Rózsa Sándor

csarda.html

Kárpáti szél

A kovácsműhely, amely a határszéli szoros tetején állott, vedletten, félig összetörötten húzódott meg vén fenyők alatt, mint a viharoktól megtépázott madár. Itt lakott a félszemű kovács, Tarnóczi Pál, akit nemcsak dél felé, a Szepességben, de túl a gránicon, a lengyel síkság felé is a legokosabb embernek ismertek. Télen odalent lakott Lublón Tarnóczi Pál, és olyankor nem dolgozott. Még ha hívták, akkor se ment ki a város végi kocsmából, amely "a 3 muskétás"-hoz volt címezve. Naphosszat ott ült az ivóban, és a befagyott kocsmaablakon át kémlelte a telet, havak jövését, menését, hallgatta a Kárpát felett zúgó viharokat. Voltak bizonyos jelenségek, amelyeket csak a kovács látott, amelyekből teljes bizonyossággal kiszámította, hogy meddig tart még a lublói pihenő, mikor tavaszodik ki annyira, hogy elfoglalhatja állomását fenn a szorosban, ahol mindig akad dolga bőven a kovácsnak. Amikorára idáig érnek a fuvarosok, utasemberek: a legerősebb kerekek is meglazulnak, legjobb patkók is tönkremennek. Vásárok, lakodalmak, híresebb torok idején, amikor a két ország népe ellátogat egymáshoz, reggeltől estig ég a tűz a szorosbeli kovácsműhelyben, és Tarnóczi Pál kalapál. A nagy ekhós szekerek között úgy járkál a félszemű kovács, mintha a tulajdon gyermekei volnának. Ismeri minden szögüket, nyomban felismeri bajukat. A lovakat, amelyeket megpatkol, nevükön szólongatja. A határszéli urak, utazó kereskedők, de még azok a nyugtalan természetű vagabundusok is, akik egész életüket csavargással töltik a két ország között: nagyot paroláznak a félszemű kováccsal, Tarnóczi Pál mindenkit ismer, mindent tud, és sohasem beszél. Csak hallgatja azt, amit neki beszélnek. A szoros tetejéről megismeri a völgyből felfelé törekvő szekeret, amikor még tán a sas sem tudná megmondani a lovak színét. De Tarnóczi Pál már azt is tudja, hogy ki ül a szekéren, hová és miért utazik. A kerekek zörgéséből, lovak kopogásából már messziről megítéli, hogy mi baj van, mely szerszámot kell előkészítenie. Nem csoda, hogy a legokosabb embernek tartották Lengyel- és Magyarországon.

Abban az esztendőben, amelyben az alábbi dolog megesett, már a hideg őszi szelek süvöltöztek a hegyek között, és az ormokon fénylett a hó, mint asszony nyakán az ékszer. Éjjelente farkasüvöltés hangzott fel a néma, hideg erdőn, és a vásárokat befejezték a két országban. Tarnóczi Pál is régen hazament volna Lublóra "a 3 muskétás"-hoz, ha valami dolga nem akadt volna még. Lakodalom volt ugyanis Bélán, ahová a lengyel urak már tíz nap előtt elmentek erre. A lovakat frissen patkolta Tarnóczi Pál, és a kerekeket megerősítette. Aztán hajrá, lakodalmas kedvvel gurultak lefelé a völgyek felé a vendégek, és a lovak pántlikája repdesett a szélben. A szakállas kocsisok jókedvűen tartották foguk között a rövid pipákat, az urak kigombolták bundáikat a friss szélben, és az asszonyok sapkácskái mellett vígan borzolódtak a sastollak. Az üvegek kézről kézre jártak, és az utolsó kocsin húros hangszerét pengette a banda, amelyet onnanhazulról magukkal hoztak a lengyelek. A szekér mellé volt kötőfékre kötve a nagy szakállú, őszöreg Livinski Kázmér nyerges lova, aki emberemlékezet óta násznagy minden lakodalomban, lengyel és magyar földön. A bélai határban majd a nyeregbe emelintik az öregurat, kezébe adják a pántlikás botot, és úgy vonul be a kocsisor a lakodalmas városba.

- A kutya is papucsban jár Bélán - dörmögte a szekérsor után bámulva a félszemű kovács -, mert a kis Gábriel Anna férjhez ment. Vajon eszébe jutok-e az öreg Gábriel úrnak?

Ez a sóhajtás pedig nagyon helyén való sóhajtás volt, mert az öreg Gábriel volt a leghíresebb borovicskafőző az egész világon.

A szekértábor eltűnt a völgy kanyarulatában. Tarnóczi Pál pedig lefeküdt a fenyőfák alá, a fülére húzta a bundáját, és egy hétig aludt. Mert tudta, hogy addig úgysem lesz szükség reá. Egy hét múlva kidörzsölte az álmot szeméből, és nézegetni kezdett amarra dél felé, amerre a lengyelek elmentek. A szorosban kutya hideg idő járt, és a farkasok már éjjelente húzogatták a Tarnóczi Pál bundáját.

A félszemű kovács csak rámordult a bestiákra, a kalapácshoz még nem kellett nyúlnia, csak az utolsó éjszakán. Nagyon vakmerően viselkedett ugyanis vele szemben egy borjúnagyságú kan farkas. Tehát azt agyoncsapta a pöröllyel, mint egy legyet.

A jeges széllel azonban még legokosabb ember létére sem tudott elbánni. Az egyenesen a Volga mellől érkezik idáig, és semmi sem tartóztatja fel az orosz pusztákon. Tarnóczi Pál hol a hátát, hol meg a mellét fordította a szélnek. Ha megunta a mulatságot, káromkodással melegítette magát. Ha nem lett volna kötelességtudó ember, ha csak egy esztendővel is későbben születik tán, és nem abban az esztendőben, amikor a jeles, derék, bátor emberek születtek, réges-régen beült volna téli állomására, "a 3 muskétás" ivójába. De nem mozdult, bár éjjelente mindig azzal a barátságos tűzzel álmodott, amely "a 3 muskétás" tűzhelyén lobog, és rajta bort melegítenek. A borok pompásan gőzölögnek, és a fogadósnak olyan piros az orcája fehér szakálla felett, mint néha a téli alkonyat. A szél dúdolgat ugyan a kémények felett, de az ördög törődik a széllel, amikor a rovátkás tölgyfa asztal mellett egy sok földet, országot bejárt vándor katona mesélgeti mulatságos élményeit.

Azon az éjszakán már tüzet kellett gyújtania Tarnóczi Pálnak, a farkasok odaültek az erdő szélére, és onnan énekeltek. A félszemű kovács nyugodalmasan aludt, és a mulatságos katona éppen egy újabb történetkébe kezdett, amikor hirtelen szekérzörgést hallott a kovács a szorosban, és erre felriadt álmából. A hold rongyos fellegek mögött bujdosott, és a szél vadul süvített. A sötétségből egy gyorsan guruló szekér árnyéka bontakozott ki. Három tajtékzó paripa vonta a kocsit, és nagy szakállú kocsis tartotta a gyeplőt. A kovács a sötétségben is felismerte a bakon az öreg Livinski Kázmér urat.

- No kovács, no fiam, most kezdd rá, most verd rá a patkót a lovaimra, mert még az éjjel továbbmegyünk.

- Ugyan, minek már az a nagy sietség? - dörmögött a kovács, és a szekéren ülőket vizsgálgatta.

Kendőkbe burkolt leányasszonyka ült ott rövidbundás lengyel ifjú mellett. Az ifjúban felismerte a kovács az öreg Livinski unokáját. Vajon ki lehet a leányasszonyka?

- Nem találom a patkót! - mondta egy darab idő múlva a kovács.

- Találd meg! - szólt a fiatalember a kocsiból, és pénzeserszényt vetett a kovács lábához.

- Most meg a kalapács hibázik! - szólt rövid idő múlva Tarnóczi Pál.

Az öreg Livinskinek elfogyott a türelme.

- Kovács, megbolondultál? Sürgős az utunk, minden percünk drága. Patkolj íziben.

- Nem lehet addig, uraim, amíg nem tudom, hogy ki ül a szekéren. Tudod, Livinski úr, hogy én mindenkit ismerek. Aki a szekéren ül, azt nem ismerem - mondta csendesen a kovács. - Nekem tudni kell, hogy kinek patkolok.

- Nekem. Az öreg Livinskinek patkolsz, kutyafülű kovács!

Tarnóczi Pál nem felelt semmit, csak kivette a tüzes vasat a lángok közül, és a földre dobta.

A nagy szakállú lengyel tehetetlenül toporzékolt dühében. Végre odalépett a kovácshoz, és a fülébe dörmögte.

- A kocsin Gábriel Annuska van meg az unokám. Most már tudsz mindent.

- Az öreg Gábriel lánya? - csodálkozott a kovács.

- Az. A lagzin egymásba szerettek. Hát mit tehettem egyebet? Segítettem nekik. Hajdanában én is úgy loptam mind a három feleségemet. Csak a lopott asszony, a lopott csók édes. No, siess csak, fiam, Tarnóczi! Mert nyomunkban van a Gábriel-had.

- Az már más - mondta megnyugodva a félszemű kovács, és úgy megpatkolta a lovakat, hogy akár a tengerig elmehettek.

A paripák tovább vágtattak a kis Gábriel Annuskával, az öreg Livinski megmutatta, hogy derék kocsis. Mentek a lovak, mint a sárkányok. A félszemű kovács lefeküdt, és mérgesen gondolt arra, hogy némelyeknek milyen nagyszerű szerencséjük van. Haj, micsoda borovicskát isznak majd a lengyelek, ha az öreg Gábriel idővel megbékül!

(1910)

Kárpáti éj

A kárpáti szél zúgott a határszéli szoros felett, a nagy szakállú Livinski Kázmér már messze hajtott gyors lovaival. Tágas lengyel mezőket világított meg a felhőrongyok mögött bujdosó holdvilág, amerre a kis Gábriel Annát vitték el a lakodalmáról a hosszú sörényű lovak. Fenn, a szoros tetején, a félig romba dőlt kovácsműhelyben bundájára feküdt Tarnóczi Pál, de csak a szemével aludt. A füle ébren volt, ez hallgatta a szél zúgásán is átalhallatszó hangokat: messziről jövő kocsikerekek zörgését. Dél felől, a mély völgyekből szokatlan gyorsasággal közeledtek szekerek, hogy szinte visszhangoztak a völgyek, hegyoldalak a lovak patkóinak dübörgésétől. Akkor zörögtek utoljára így a kerekek, amikor az egyik Livinski kisasszonyt elszöktette Poprádi uram, a szép kézsmárki takács. Csakhogy akkor a másik oldalról, lengyel föld felől futottak a szekerek a szökevények nyomába. Tarnóczi Pál, a szoros kovácsa már akkor is odafönt lakott a hegyen, és a legenda szerint egyedül neki köszönhető, hogy a bosszút szomjazó lengyel urak utol nem érték a nőcsábító takácsot. Tarnóczi Pál ugyanis fordítva verte fel a patkókat a lovak sarkára, és azok visszavitték a bosszúállókat oda, ahonnan hozták őket.

A szép takács elmenekült a lengyel kisasszonnyal.

Sok esztendő múlott el azóta, és a Szepességbe mulatni járó lengyel urak sohasem lehettek olyan mámorosak sem a szepességiek borától, sem a híres kézsmárki cigány, Protya muzsikájától, hogy elfelejtették volna a Livinski kisasszony esetét.

Általában a magyar és a lengyel között az a különbség, hogy a magyar jókedvében elfelejti, megbocsátja régi sérelmeit, és olyanformán gondol reájuk, mintha csak hallotta vagy olvasta volna valamely szép történetben az egész esetet. A lengyel sohasem felejt. És mert csupán múltja van, tehát mindig a múlton rágódik.

Az esztendők elmúltak, és íme, eljött az elégtétel napja. A bélai borovicskafőző, az öreg Gábriel leánykáját éppen a lakodalmáról szöktette el a fiatal Livinski a nagyapa segítségével. A szemével alvó kovács a fülével hallgatta az alantról közeledő szekerek zörgését, és azon gondolkozott magában, hogy vajon fordítva verje-e fel most is a patkókat, mint hajdanában.

A hegyvidék mély sötétségébe egyszerre fáklyák lobogása öntött vérpiros színt; barna lovasok jöttek legelöl a fáklyákkal, mögöttük beláthatatlan sora a szekereknek. Az elszöktetett menyasszony üldözésére felkelt az egész lakodalmas nép. A bundákba színes ruhájú asszonyok voltak burkolva, a férfiak testén az akkoriban divatos lengyel-magyar öltözék, amely tarka színeit a lengyel viselettől, sujtásait pedig a magyar ruhától kölcsönözte. Aki legelőször a nyeregből a földre ugrott, egy vérpiros mentéjű, deres szakállú, széles vállú férfi volt.

A kovács nyomban felismerte benne Poprádit, az egykori szép kézsmárki takácsot.

- Patkolni, Tarnóczi Pál - kiáltotta Poprádi. - Vigyázz a patkolással, mert a kezedre nézek.

A szekerek egymás után megállottak. A gyors hajtásban az alig járható hegyi utakon mindegyiknek történt kisebb-nagyobb baja. Tengelyszegek elhullottak, kerékabroncsok meglazultak, istrángok összeakadtak. De az ördög bánja a szekeret! A fődolog az, hogy az elrabolt leányt utol kell érni. Nini, az utóbbi szekéren ott van a híres Protya is bandájával. A cigány akkoriban még hűséges volt. Nem hagyta el a bajban sem azt, akinek jókedvében muzsikált.

Az első szekérről Gábriel, a híres borovicskafőző szállott le személyesen. A kovács tiszteletteljesen kapta le a süvegét előtte, mert véleménye szerint Gábriel uram volt a legelső szepességi kereskedő. Az ő borovicskáshordóit szállították a legmesszebbi országokba a határszéli szoroson át.

Piros képű, zömök emberke volt a híres bélai borovicskafőző, bár lakodalmas ruha volt rajta is, mint a többieken, mégis olyan szaga volt a ruhájának, mintha a legfinomabb fenyőpálinkával volna belocsolva. (Erről a szagról ismerték fel Gábriel uramat külországbeli kereskedők, akik egyébként sohasem látták, csak a hírét hallották.)

Gábriel uram nagy könnyűséggel egy közepes terjedelmű borovicskáshordót emelt le a szekérről, és a kovácsműhely elé állította.

- Hogy a patkolás gyorsabban menjen - mondotta, és szekercével beütötte a hordó fenekét. - Meg hogy el ne unjuk magunkat itt a hideg éjszakában.

A fáklyákat a sziklahasadékokba tűzködték, a párolgó lovakat letakarták. A széles országút mentén heverő szikladarabokra, fatörzsekre telepedett a lakodalmas népség, a határszéli kovács pedig munkához látott.

Ezalatt hamarosan kiürült a borovicskáshordó: hideg volt az éjjel, az asszonyok is segítettek a férfiaknak. Tarnóczi Pál, amíg a vasat tüzesítette, elismerő hangon szólalt:

- Sok borovicskáját megittam már Gábriel uramnak, de ennél jobbat még nem ittam.

- A lakodalomra főztem - mondta a híres Gábriel. - Hej, ha előre tudtam volna, dehogyis főztem volna...

Poprádi takács - öreg korára lemondván az asszonyok bolondításáról, leginkább mint mulatságrendező tette emlékezetessé a nevét - felkiáltott egyszer:

- Hopp! A lengyel elvihette a leányunkat, de a jókedvünket nem rabolhatja el. Unatkoznak az asszonyok, Gábriel úr. Engedd meg, hogy megszólaljanak a hangszerek.

Gábriel uram elgondolkozott.

- Igaz, ami igaz, hogy az alkalom nem alkalmas a vigasságra. De hát lakodalomból jövünk! Ne mondhassa el senki a két országban, hogy cinkét fogott az orra a híres Gábriel-féle lakodalmon. Hát hadd táncoljanak az asszonyok.

Poprádi takács helyeslőleg bólintott.

- Mindig mondtam, hogy bölcs ember vagy, Gábriel úr. A világot és az asszonyokat nem szabad tükörből nézni, hanem közelről. Akkor meglátjuk, hogy mennyi pirosító van az orcájukon. Meg aztán, ha a menyasszony el is ment lengyelnek, itt maradott nekünk a vőlegény. Már az ő kedvéért se tartózkodjunk a mulatozástól. Hopp! Hol van az árva vőlegény?

- Hol van a vőlegény? - hangzott a kérdés mindenfelől.

Valakinek eszébe jutott, hogy Budeusz Gyurit, a vőlegényt otthon felejtették Bélán. Sok bort ivott az árva, és elnyomta az álom.

De hát minek iszik bort, aki borovicskához van szokva?

Az öreg Gábriel elgondolkozva csóválta meg a fejét.

- Ejnye, ha előbb tudom, hogy milyen gyenge természete van Gyurinak, nem adtam volna hozzá Annát.

A Protya felhangzó muzsikájában elvesztek további szavai. Az asszonyok, amúgy lengyel módra, egyszerre valamennyien táncra perdültek, és mindegyik túl akart tenni a másiknak tobzódó vigasságán.

(1910) *Krúdy Gyula*

Arany János

AZ ÖRÖK ZSIDÓ

Pihenni már. - Nem, nem lehet:
Vész és vihar hajt engemet,
Alattam a föld nem szilárd,
Fejem fölött kétélü bárd...
Tovább! tovább!

Az út, hová talpam nyomul,
Sűlyed, ropog, átvékonyul;
Ónsúllyal a kolosszi lég

Elzúzna, ha megállanék...
Tovább! tovább!

Rettent a perc, a létező,
S teher minden következő;
Új léptem új kigyón tapod:
Gyülölöm a mát s holnapot...
Tovább! tovább!

Éhes vagyok: ennem iszony;
Láng az ital, midőn iszom;
Álmam szilaj fölrettenés,
Kárpit megől szivembe kés...
Tovább! tovább!

S melyet hazud a sivatag,
Mint délibáb: tó és patak;
Gyümölcs unszol, friss balzsamu:
Kivűl arany, belűl hamu...
Tovább! tovább!

Rohannom kell - s a földi boly
Mellettem gyorsan visszafoly:
Ködfátyol-kép az emberek:
Én egy arcot sem ismerek...
Tovább! tovább!

Oh, mily tömeg? s én egyedűl,
Útam habár közé vegyül:
Érzem, mint csónak a habot,
Hogy átmenet mind rám csapott.
Tovább! tovább!

Az üstökös meg' visszatér,
Kiröppent nyíl oda is ér,
Az eldobott kő megpihen:
Én céltalan, én szüntelen
Tovább! tovább!

Pusztán folyam mért nem vagyok,
Hogy inna fel aszú homok!
Mért nem futó, veszett vihar,
Mely ormokon egyszer kihal...
Tovább! tovább!

Irígylem az ágról szakadt
Levélkét: hisz majd fennakad;
Irígylem az ördögszekért:
Árokba hull: céljához ért...
Tovább! tovább!

Szegény zsidó... Szegény szivem:
Elébb-utóbb majd megpihen.
Az irgalom nagy és örök,
Megszán s átkom nem mennydörög:
Tovább! tovább!

(1860)

Kosztolányi Dezső: Szeptemberi áhitat

Szeptemberi reggel, fogj glóriádba,
ne hagyj, ne hagyj el, szeptemberi nap,
most, amikor úgy lángolsz, mint a fáklya
s szememből az önkívület kicsap,
emelj magadhoz. Föl-föl, még ez egyszer,
halál fölé, a régi romokon,
segíts nekem, szeptember, ne eressz el,
testvéri ősz, forrón-égő rokon.
Én nem dadogtam halvány istenekhez
hideglelős és reszkető imát,
mindig feléd fordultam, mert hideg lesz,
pogány igazság, roppant napvilág.
Méltó vagyok hozzád: nézd, itten állok,
még sok hivő száj büszkén emleget,
vérembe nőnek a termékeny álmok
s nők sem vihognak a hátam megett.
Nem is kivánok egy pincét kiinni,
vagy egy cukrászdát, vendéglőt megenni,
csak az élet örök kincsébe hinni
s a semmiség előtt még újra lenni.
Ki érleled a tőkén a gerezdet,
én pártfogóm és császárom vezess,
az életem a sors kezébe reszket,
de lelkem és gerincem egyenes.

Uralkodásra a karom erős még,
adj kortyaidból nékem, végtelen
s te aranyozd, aki vagy a dicsőség,
még most se rút, nem-őszülő fejem.

-Érett belét mutatja, lásd, a dinnye,
fehér fogától villog vörös inye,
kövér virágba bújik a darázs ma,
a hosszu út után selymes garage-ba,
méztől dagadva megreped a szőlő
s a boldogságtól elnémul a szóló.

-Bizony, csodás ország, ahova jöttünk,
Minthogyha a perc szárnyakon osonna,
el-nem-múló vendégség van köröttünk,
hosszú ebéd és még hosszabb uzsonna.

Húgom virágokat kötöz a kertbe,
aranytálban mosakszik reggelente
s ha visszatér az erdőn alkonyatkor,
a csillagokról ráhull az aranypor.

Olyan ez éppen, mint gyermekkoromba.
A felnőttek érthetetlenül beszélnek
egymás között, minden nesz oly goromba,
estente búgó hangja van a szélnek,
tán megriadt lenn egy sötét falombtól
s a télre, sárra és halálra gondol.

Aztán a délután is furcsa nékem,
hogy a napot árnyékok temetik,
a zongorán, mint hajdan a vidéken,
örvénylik a Sonata pathétique,
bukdácsol a billentyűn tompa búban
az édes elmebeteg, árva Schumann
s mert nem lehet már jobban sírnia,
száján kacag a schizophrénia.

Nem volt a föld még soha ily csodás,
a fák között mondhatatlan suttogás,
a fák fölött szallag, beszegve kancsal
fénnyel, lilába lángoló naranccsal,
az alkonyat csókot hajit a ködnek
és rózsaszín hullámokon fürödnek.
Miféle ország, mondd, e gyermek-ország,
miféle régen elsüllyedt menyország?

Jaj, minden oly szép, még a csúnya is,
a fájdalom, a koldusgúnya is,
jaj hadd mutassam e kis templomot,
mely déli tűzben csöndesen lobog.
Imádkozó lány, száján néma sóhaj,
mint mélyen-alvó, ferde szemgolyóval,
vakok meresztik égre szemüket,
Isten felé fülel egy agg süket.

Vagy nézd az estét, a kormos zavarba
kis műhelyébe dolgozik a varga,
csöpp láng előtt, szegényen és hiába,
mint régi képen, ódon bibliába.

Most az eső zuhog le feketén,
most a sötétbe valami ragyog,
mint bűvös négyszögön a mese-fény,
fekete esőn arany-ablakok.

Künn a vihar, elfáradt, lassu rívás,
benn villanyfénynél őszi takarítás,
a készülődés télre, az igéret
s az ámulattól szinte égig érek.

-A csillagok ma, mondd, miért nagyobbak
s mint a kisíkált sárgaréz-edények
a konyha délutánján mért ragyognak?
Mit akar tőlem ez a titkos élet?
Ki nyújtja itt e tiszta kegyeket?
Ki fényesít eget és hegyeket?
Mily pantheizmus játszik egyre vélem,
hogy századok emlékét visszaélem?

Az Orion süvegje mért parázsló?
Miért hogy mindent lanyha pára mos?
Ki tette ezt? Ki volt ez a varázsló?
Miért csodálkozol, csodálatos?

-Szép életem, lobogj, lobogj tovább,
cél nélkül, éjen és homályon át.
Állj meg, te óra és dőlj össze naptár,
te rothadó gondoktól régi magtár.
Ifjúságom zászlói úszva, lassan
röpüljetek az ünnepi magasban.

A SZENT KORONA MI VAGYUNK!
Interjú Dr. Pócs Alfréddal, a Hun Fokos Szövetség elnökével

Haeffler András: *- Az Úr 2007. esztendejében, Jégbontó havában, Jégtörő Mátyás napján megtörjük az átkot, és működésbe hozzuk a Szent Koronát. Dr. Pócs Alfréd sebész-adjunktus, az MVSZ tagja mondta ezeket a szavakat, és hétfői adásunkban mi idéztük. Ezek a szavak a híressé vált makói gázmező fúrótornya körül elkerített területen hangzottak el. Köszöntöm Dr. Pócs Alfrédot itt a stúdióban. A Szent Korona nevében visszavették a gázmezőt, ez volt a lényege az akciójuknak. Honnan jött maga az ötlet?*

Dr. Pócs Alfréd: - Úgy érzem, hogy megérlelődött bennem ez a gondolat: a Szent Korona szolgálatába kell állnom. Tulajdonképpen nem is véletlen, hiszen a Szent Koronán két orvos-szent is van: Kozma és Damján.

A legnagyobb hibának azt látom, hogy kettészakadt az ország. Minimum ketté, de több felé is szakadt, és újra össze kéne egységbe fogni. Arra a következtetésre jutottam, hogy a Szent Korona összefoghatná a magyarságot ebben a vérzivataros, és igencsak apokaliptikus időkben, amikor veszélyben van a föld, veszélyben van a világ, veszélyben van a magyar társadalom. Minden veszélyben van, mi is veszélyben vagyunk. Az embernek ki kéne lépni a média által sugallt álmosságból vagy bódulatból és el kéne kezdeni gondolkozni.

Nem más módon, csak józan paraszti ésszel.

H. A.: - Nem lehet elégszer helyre tenni a Szent Korona Tannal, a Szent Korona Eszmével kapcsolatos tévhiteket. Nagyon sok ember még ma is azt mondja: nem kell nekem király! Mintha a Szent Korona és a király olyan borzasztó szorosan összetartozna. A Szent Korona Eszme az egészen más.

Dr. P. A.: - Hát igen, a Szent Korona Eszme... Én úgy szoktam mondani, hogy van a Magyar Szentháromság. A Magyar Szentháromságban egyik oldalt áll a nép, másik oldalon állt a szakrális király és fölötte a korona, aki maga volt Isten. Ez párhuzamosságot teremt jogokban, a nép és a király között. Maga a királyválasztás egészen különleges.

A magyar királyt nem úgy kell értelmezni, mint egy nyugat-európai királyt. Mi, ha tehettük, szakrális királyt választottunk, aki szent és isteni tanítások szerint gyakorolta a feladatát, Istentől kapott feladatát.

H. A.: - De a legfőbb közjogi méltóság a Szent Korona volt, és nem a király...

Dr. P. A.: - Nem a király. A király is ugyanolyan volt, mint a nép. Kialakult a vármegyerendszer, amely az oda-vissza csatolásokkal biztosította az igazi demokráciát. Amit ma a legnagyobb hibának látok, az a demokrácia hiánya. Ahogy a gázmezőn mondott beszédemben is kifejtettem, összeomlott a demokrácia Magyarországon, Európában, de a világon is. Ahol a demokrácia nevében csak Irakban 600 000 polgárt meg lehet ölni, az a demokrácia elgondolkoztató, hogy egyáltalán működőképes-e? Vagy nem olyan-e, mint a kommunizmus? Elkezdhetnénk Magyarországon is számolni a demokrácia áldozatait. Gyakran szoktam mondani, hogy akkor nyitják ki a menhelyet, amikor tíz ember meghal. Hány száz ember hal meg, ha két hónapig nem kapnak a daganatos betegek rákellenes szert? Tovább számolom, számolom és adom össze azt a rengeteg parasztembert, akik a hiteleket nem tudták visszafizetni, és több száz ember öngyilkos lett. Napról napra nő a demokrácia áldozatainak a száma.

Ez az egész rendezvény tulajdonképpen a Szent Koronáról szólt, az én személyem, ahogy mondtam, semmi. Én csak arra akartam fölhívni az ország figyelmét, hogy ez egy civil kezdeményezés, és egyre nagyobb a civileknek a szerepe. Fölül kell emelkednünk a pártokon, mert a párt, a pártosság, még a magyar nyelv szerint sem jót jelent, hanem rosszat. A Szent Korona nem fog magától működni. A Szent Korona mi vagyunk, és mi tudjuk működtetni. Tehát nekünk kell ezt átérezni, és magunkból kisugározni. Óriási hatása van a Szent Koronának, ezt tapasztaltam a makói szertartás alkalmával is.

H. A.: - Mi minden történt ott Makón, a kanadai székhelyű cég gázmezejének, fúrótornyának a környékén?

Dr. P. A: - Tulajdonképpen el szeretném még mondani, hogy miért is pont Makóra esett a választás? Ha egy újságíró nem nyomozza ki, a mai napig nem tudjuk, hogy ez a gázmező el van adva. 35 évre eladták, méghozzá 2005-ben. Tehát ez nem is új keletű dolog. És nem is ezt az egy gázmezőt adták el a kanadai cégnek, hanem lehet, hogy még két vagy három ilyen hatalmas gázmezőt is. Tudjuk, hogy ezek akár 3. 000 milliárd forint bevételt is jelenthetnek évente, ami igen nagy összeg. Tehát a szerződésről nem tud senki. Ki adhatja el? Kinek van joga a nép és az ország mögött eladni egy ilyen értéket? A Szent Korona Tan azt mondja ki, hogy minden földalatti és föld feletti kincs csak a magyar nép tulajdona lehet. **Tehát nem eladó!**

A másik a bányajövedék kérdése. 12% a magyar bányajövedék. Meg tudom érteni gipszre, rézre, mangánra, vagy valami ilyesmire. Akkor az ember azt mondja: nagyon alacsony, de még hihető. De ha egy stratégiai fontosságú földgázra, vagy kőolajra kerül a sor, ami meghatározó egy ország életében?! Ugye, három dolog kell a függetlenséghez: energia, víz és élelem. Tehát aki az energiát áron alul eladja, az kótyavetyél. Most pedig összehasonlításképpen: a legkisebb a bányajövedék - 50% Oroszországban, Európában 60-70%, de van, ahol 80%. Földgázra ilyen rossz üzletet kötni?! Hihetetlen!

Ha van nekem egy százmilliót érő lakásom, és eladom azt 12%-ért, amennyiben azt az adóhivatal megtudja, engem iszonyúan megbüntethet, akár milliós tételekre is. Na most gondoljunk bele: az állam eladta ezt áron alul, és hol a büntetés? Itt jön a kettős mérce: az államnak mindent szabad, az egyéneknek semmit. Érezni kell, hogy a demokrácia válságban van.

A következő kérdés: miért nem lehet azt az értéket a magyar nép javára fordítani? Amikor tudva levő, hogy amennyiben beindulnak a kutak, egy köbméter gáz előállítási költsége 4 forint is lehet? Tehát, ha 4 forint, miért nem lehet ingyen adni a magyarnak? Semmilyen pártban, senkiben nem vetődött fel, hogy esetleg ezt miért nem lehetne a rászoruló magyar állampolgároknak ingyen adni? Erre mondtam, hogy a Szent Korona ezt megtehetné: a rászoruló magyar állampolgároknak ezen túl, hosszú éveken keresztül ingyen is lehetne adni.

Végül még egy dolgot szeretnék elmondani. Nem számolnak azzal, hogy egy új fúrási módszert akarnak kipróbálni: a végső fúrás gyengített atomrobbantással történne! Nem tudjuk, hogy ez mivel jár! Még a világon sehol sem próbálták ki, először Magyarországon próbálnák ki. Ezen túl van a fúró iszap. Iszonyú mennyiségű lesz, ami feljön. Nem tudni, hol helyezik el? Mi van a radioaktivitással? Semmi nem történt ez irányba.

H. A.: - Akkor, amikor szóba kerül, hogy miért egy kanadai cég végzi itt a próbafúrásokat, azt szokták mondani, hogy azért, mert nagyon mélyen helyezkedik el ez a gázkészlet, és nagyon nagy összegbe kerül a kutatás és maga a fúrás is, és erre nekünk nincs pénzünk.

Dr. P. A: - Ez az állítás több sebből vérzik. Miért a horvátokkal csinálják? Mi a horvátokkal jó barátságban vagyunk. A horvátok azok, akik alkotmányukban meghagyták: amennyiben a Szent Korona újra visszaáll, abban a pillanatban, visszacsatlakoznának a Szent Koronához. Tehát velük üzletet kötni, mi is tudtunk volna.

H. A: - Tehát, a kanadai anyacég...

Dr. P. A.: - ... horvátokkal fúratja a kutat... Így van!

A másik: amióta fúrnak a világon, Magyarországnak kitűnő szakemberei vannak, kitűnő technikai felszereltségünk van. Nem hiszem, hogy minimális anyagi befektetés árán, egy magyar ember, aki bármit meg tud csinálni a világon, ne tudná kifúrni ezt a hatezer méter mélységben levő kutat. Szóval, ez megint sántít, és hazugság.

H. A.: - A harmadik érv, hogy nincs pénz...

Dr. P. A.: - Pénz arra van, amire kell. Nem tudjuk, hogy hová mennek a pénzek. A mai napig nem tudjuk, hogy a MALÉV-től *(repülőtér eladása - szerk. megj.)* befolyt 500 milliárd hová tűnt el? Egy forintjáról nem tájékoztatnak bennünket. Abból bőven lehetett volna ezt a kutat fedezni.

H. A.: - Emlékszünk a Postabank eladására, hogy abból autópályákat lehet építeni. A mai napig nem tudjuk, hogy hová lett a pénz?

Dr. P. A.: - Így van! De a másik legnagyobb tétel, amire most is felhívnám a figyelmet, ami úgy leült a világban: amikor Szingapúrban jártak Gyurcsányék, akkor ott egybillió forintot (egymilliárd, szerk. megj.) hagytak ott.Senki sem tűzi zászlajára, hogy bontsuk ki: mi lett azzal a pénzzel, hova tűnt, mi van vele? Ezekből a pénzekből nem megfúrni, az egész Alföldet fel lehetne fúrni!

H. A.: - Tehát itt van a kezünkben egy fantasztikus természeti kincs, amit jóformán töredék áron átengedünk másoknak. A privatizációval végig az volt a gond, hogy a privatizálók áron alul eladták a vagyont a jó barátoknak, hogy így mondjam. Hogy mért áron alul? A szerződéseket hosszú évekre titkosították... A Szent Korona nevében a birtokbavétel, amit a minap a makói gázmező esetében megcsináltak, megoldást jelentene?

Dr. P. A.: - Föl kell hívni az emberek figyelmét: a Szent Korona képes erre! Ha egyre többen kapcsolódunk be, és működésbe hozzuk a Szent Koronát, akkor segíteni fog bennünket. Az emberek mindig is úgy tartották, hogy van a Szent Koronának misztikája. Én hiszek benne. Nekünk kötelességünk, hogyha máshol is az országban látunk ilyesmit, ha törvénytelenül elbitorolják a magyar nép kincsét - mert ez a magyar nép kincse -, akkor hasonló akciókat kell indítanunk, és egyben tudatnunk az emberekkel, hogy a Szent Korona mi vagyunk..

Másrészt, Magyarországnak nincs más kiút, nincs más menekvés - csak a Szent Korona Tan. Mert ma a világból hiányzik az erkölcs. A demokrácia nem ismeri az erkölcs fogalmát. Itt jogszolgáltatás van, igazságszolgáltatás nincs! Vegyük például a 150 milliárdos, Princz Gábor-féle ügyet: azt mondják, hogy ugyan erkölcstelen, de jogszerű, és ezzel lezárják az egész kérdést!? Holott a legfontosabb az erkölcs! A régiek, a hunok, vagy bárhol a világban, bármikor az erkölcs volt a legelső. Még a húszas években, a kétkamarás parlamentben is, mindig az erkölcsi kérdést vették legelöl, és csak utána tárgyalták a többi kérdést. Nagyon fontos tény, az erkölcs hiánya. Ezen változtatni kell! És ebben is segít a Szent Korona, mert a Szent Korona alapja az erkölcs. A Szent Korona nem zár ki senkit, alája mindenki fölsorakozhat, aki elfogadja törvényeit. Ebben nincs jobb- meg baloldal, nem lehet megosztani a magyarságot. Csak az ember saját magát zárhatja ki.

Mindenkinek rá kell jönnie ebben az országban, hogy a Szent Koronából egy pici darab, valahol mindenkinek ott van a szíve csücskében!

Ezt kell felszínre hoznunk!

Van egy Hun Fokos Szövetségünk, ahol mi a Szent Korona Eszme szerint gondolkodunk, és úgy próbálunk élni. Hihetetlen hatása van.

H. A.: - Ön sebész főorvos és a Hun Fokos Szövetség elnöke is. Hogyan lehet a régi eszméknek megfelelően élni a napjainkban?

Dr. P. A.: - Számomra a munkámban a legszentebb a beteg ember. Én a hivatásomat a Szent Korona Eszme szerint próbálom végezni. Csak így lehet, ha az ember jól akarja végezni a dolgát. Mindenki lehet szent, professzionális, csak a munkáját tisztességgel, becsülettel végezze el. Ezt, ha bármilyen világban élnénk, nekem akkor is csak így szabad élnem és dolgoznom. Az ember kiszakad, belemerül a munkájába, és él egy bizonyos eszmerendszer szerint.

Nekünk a Hun Fokos Szövetség, a történelem szeretetünk. A külsőséget, a formát adja a hunságunk, de a lelki és a szellemi irányító erőt a Szent Korona adja. Én nem látok ennél hatalmasabb erőt. Azt várják tőlünk, hogy először itt döntsük meg a globalizációt. Utána ez az eszme szétsugárzik a világba, és akkor a világban is pozitív változást okoz...

H. A.: - Beszámoltunk arról, hogy elég sok rendőr volt ott, de nem csináltak semmit...

Dr. P. A.: - Igen-igen! Először nagyon agresszíven léptek föl. Meghatározták, hogy egy méterrel sem mehetünk se jobbra, se balra. De ahogy elindult a rendezvényünk, amely kitűnően sikerült - kellő szakralitással, lélekkel -, utána lecsendesült, és minden ment a maga útján.

H. A.: - Mondhatjuk, hogy a rendőrökre is hatott a Szent Korona?

Dr. P. A.: - Mindenféleképpen! Óriási hatása van: magyarokra, idegenekre, barátokra, ellenségekre - mindenkire hat...

H. A.: - A kanadai cég, amelynek a tulajdona a föld, amelyet a Szent Korona nevében visszavettek, mit szólt hozzá?

Dr. P. A.: - Lehet, hogy a kanadai cég hamarabb tudott róla, mint mi. Több nappal korábban telefonáltak már Kanadából az ottani vezetőknek, hogy érkezni fognak a tűntetők, és készüljenek föl. Remélem, hogy okulnak ebből, és hatása alá kerülnek. Majd meglátjuk.

H. A.: - Nem volt semmiféle tiltakozó akció, feljelentés, bármi?

Dr. P. A.: - Részükről nem volt. Talán ez a Szent Korona hatása is, hogy kellő intelligenciával vették tudomásul, hogy ott vagyunk, és mit akarunk...

H. A.: - Nem tudom, hogy mennyi pénzt fektethettek már bele?

Dr. P. A.: Ők milliárdokról beszélnek, de egyes számítások szerint, ha beindul a termelés, teljes szinten, akkor két hét alatt megtérül az egész addig befektetett pénz.

H. A.: Hogyan fogadták a makói emberek az akciójukat?

Dr. P. A.: Sajnos Makóról kevesen jöttek ki. Akik ott voltak, azt mondták, hogy pozitív a hozzáállás. Ők sem tudják elhinni, hogy mindenféle nácio fúr már az Alföldön... Olyan mintha az ember szinte nem is Magyarországon járna. Idegenek birtokba vették a területet, ki van írva angolul: ez is lefoglalt terület, az is lezárt terület. Ez a jövő. Ha, hagyjuk!

H. A.: Folytatja-e a Hun Szövetség az akcióját? Emlékezzünk a Zengőre!

Dr. P. A.: Ajánlom, a civil szférának: nekünk kell hallatnunk a hangunkat. Pártpolitikai megoldásokat nem nagyon tudunk várni. Lassan odajutunk, mint Amerikában. Ott is van a demokrata, meg a republikánus párt, de lassan nincs közöttük különbség, sem kommunikációban, sem ideológiában, semmiben. Nálunk is nivellálódik a kettő, és végül egy olyan rendszer alakul ki, amelyiktől javulás nem várható. Mindenféleképpen a civil szférának kell erősödni, annak kell átvenni a kezdeményező szerepet.

H. A.: Akkor még nincs semmilyen konkrét akció tervbe véve.

Dr. P. A.: Nincs. Ezek jönnek. Ha kell, akkor megyünk! Mi ezt megérzésből, lélekből csináljuk.

H. A.: Közeledik Március 15-e. A Szent Korona vigyáz majd ránk?

Dr. P. A.: A Szent Korona szent dolog. Annak a nevében csak jó dolgokat lehet elképzelni. Azt, amit a sajtó is gyakran fölröppent, hogy a Szent Korona nevében föltörik az Országházat, ezeket csak azok az emberek találják ki, akinek olyan a lelkük. Ők a Szent Korona ellenségei. A magyar hit úgy tartja, hogy angyalok hozták a Szent Koronát, és azért van a Szent Korona, hogyha Krisztus eljön az utolsó ítéletkor, ezt a koronát fogja viselni a fején.

A Szent Korona nevében nem szabad semmi gonoszságot elkövetnünk. Ez nem egy ószövetségi tan, a Szent Koronán csak újszövetségi ábrázolások vannak. Itt a szemet-szemért, fogat-fogért elv nem érvényesül. Szeretettel, békességgel, de okosan.

A Szent Korona szent, a Szent Korona nevében ártó dolgot nem tehet senki!

A www.arpadhir.hu honlap 2007. március 3-i adásából.

Kezdődik a Berlini Irodalmi Fesztivál

A világ hatvanöt országából összesen 270 szerzőt várnak a szerdán kezdődő tizedik Berlini Irodalmi Fesztiválra. A tizenegy napig tartó nemzetközi programsorozat során a részt vevő szerzők bepillantást engednek a világirodalom alakulásába és fejlődésébe. A rendezvény középpontjában a kelet-európai irodalom áll majd.

A legnagyobb német könyvfesztiválon Németországot Durs Grünbein, Alexander Osang, Elisabeth Plessen és Hans Joachim Schädlich képviseli. Előadást tart Elizabeth Gilbert amerikai író és Juan Goytisolo spanyol újságíró-író is. Tervei szerint Berlinbe utazik Liao Ji-vu (Liao Yiwu), az eddig kiutazási tilalommal sújtott kínai szerző is.

A fesztiválra meghívták a bevándorlók integrációjának elmélete miatt sokat vitatott Thilo Sarrazint, a német jegybank egykori elnökét is, aki Németország jövője címmel tart előadást.

Az irodalmi esemény központi helyszíne a Világ Kutúráinak Háza lesz. A tizenegy nap alatt külön programsorozatot szentelnek a gyermek- és ifjúsági irodalomnak, az aktuális társadalompolitikai témáknak és az elhunyt költőkre való emlékezésnek.

Az elsősorban a fővárosi kulturális alapítvány által finanszírozott fesztivál a német UNESCO-bizottság fővédnöksége alatt áll. A fő szervezők a Peter Weiss Alapítvány, a Berlini Ünnepi Játékok és a Világ Kultúráinak Háza.

(MTI)

.:. Vak fiú fordította le Braille írásra az Egri csillagokat .:.

Egy fiatal, vak fiú, Fekete Tamás úgy döntött, segíteni fog sorstársainak, hogy saját maguk olvashassák azokat a regényeket, melyeket ő igazán szeret. Hatalmas vállalkozásba fogott tehát, és egyebek mellett átírta a Gárdonyi klasszikust, az Egri csillagokat Braille írásra.

Fekete Tamás most 23 éves, 6 éves korától agydaganatban szenved. A betegség miatt 15 évvel ezelőtt veszítette el látását, csak segítséggel képes enni és járni. Mégis úgy döntött, **ő akar segíteni másokon**, ezért kedvenc regényeit Braille írásra "fordította le".

Az első könyv, amelyet befejezett, **Gárdonyi Géza** *Egri csillagok* című műve, melyet két éven keresztül írt. A majdnem ezer oldalt kitevő művet szülei nagy becsben őrzik, ezt megtartották. A többi általa átírt könyvet azonban **a Braille könyvtárnak adományozták**.

Tamás jelenleg is egy könyv átírásán dolgozik. Az a tudat, hogy ezzel segíthet társainak megismerkedni olyan művekkel, melyeket talán sosem olvashatnának önállóan a nem látók, erőt ad számára. A munkában **édesanyja segíti** a vállalkozó szellemű fiatalt.

Napvilág.Net

Nemcsak a szerelem teszi álnokká az embert, hanem a regényírás is. Bizonyos, hogy egyik se tartozik az erkölcsjavító foglalkozások közé.
Móra Ferenc

Az ihlet lovára nehéz felkapaszkodni az embernek, de ha egyszer nyeregben van, akkor nincs leszállhatnékja addig, míg le nem szédül.
Móra Ferenc

Beszédében azzal vigasztalja szegény sorsú híveit a rabbi, hogy akik a földi életükben szukölködnek, azok a másvilágon gazdagok lesznek, aki most gazdag, az viszont koldus lesz odaát. A beszéd után egyik híve odamegy hozzá: - Te gazdag vagy rabbi, én meg szegény, kössünk hát üzletet. Adj nekem ezer aranyat kölcsön, és a másvilágon, ahol gazdag leszek, megadom duplán, ami nagyon jól jön majd neked, mert ott te leszel szegény. - Nem tehetem - mondja a bölcs -, mert amilyen ügyes vagy, képes lennél ezzel a pénzzel itt a földön nagy vagyont szerezni, így a másvilágon mégis szegény lennél, és nem adhatnád vissza nekem a kölcsönt.

A Magyar Irodalmi Hírlevelet szerkeszti: Fenyvesi Miklós

Email: miklos.fenyvesi@fibermail.hu

http://irodalmihirlevel.freewb.hu/magyar_irodalmi_hirlevel

Terjeszti a Kárpáti Harsona

http://www.karpatiharsona.info